

nekoliko posestniki sami prevzeti in ravno te meje, med katerimi je to mogoče, odtegnejo se popolnoma moji sodbi.

Pri družih kanalih pa redko prebivalstvo teh del ne more opraviti in zato bi bila tu podpora na pravem mestu.

Zračunil sem tedaj množino prsti, oziroma šote, ki se mora izkopati, in tudi dotične stroške; a kak del poslednjih naj bi se odkazal fondu za obdelovanje močvirja v podporo, to naj sodijo drugi bolj kompetentni faktorji.

Služba kulturnega inženirja.

Popis nalog, ki pripadajo odboru za obdelovanje močvirja, kaže, da jih nismo v stanu korektno doseči brez pomoči tehničnega organa. Kajti ne samo skrb za dobro ohranjenje stavb pri obeh glavnih recipijentih in stranskih pritokih tirja izvedenega in zanesljivega inženirja, temuč treba ga je tudi, da čuva izkopanje šote in vreduje prihodnje stranske jarke. Vrh tega pač tudi ne bode mogoče brez pomoči tehničnih organov določiti posameznega konkurentnega ozemlja pri stranskih pritokih.

Zato predlagam, da se za to službo nastavi pripraven inženir, ki ima potrebno znanje in potrebno skušnjo, da bode zamogel pri vseh tehničnih vprašanjih pomagati odboru za obdelovanje močvirja. Ta inženir naj bi se nastavljal, če je le mogoče, uže v začetku del, ker bi se mu samo s tem priložnost ponudila, natanjko poznati vse objekte in tedaj vspešno jih čuvati.

(Dalje prihodnjič.)

Naše slovstvo.

Nova šolska knjiga. Občna zgodovina. I. del. Stari vek se zove nova knjiga, ki jo je prof. J. Jesenko ravnokar poslal med svet; na čelu pravi sicer, da je le drugi popravljeni natis, a ko smo knjigo nadrobneje pregledali, prepričali smo se, da jo je spisatelj vso presnoval in popravil. Ker se bode jeseni tudi v II. razredu naših gimnazijev jela zgodovina slovenski poučevati, prišla je ta naučna knjiga naši slovenski mladini ravno o pravem času na svetlo. Učivo je v vsej knjigi jako pregledno razdeljeno, kar bode gotovo močno olajševalo nalogo učencem in učiteljem. Beseda jej je gladka in povsodi lehkoumevna, tako da skoro zavidamo naši mladini, ki si bode po tej knjigi prisvajala zgodbe starega veka, ko pomislimo, s koliko težavo smo se mi sami o svojem času po nerazumljivih nemških knjigah, po toliko suhoparnem Pützu učili občne zgodovine. Da je spisatelj gledal pred vsem ravno na šolske potrebe, pričuje nam tudi pisava lastnih imen; piše namreč tuja lastna imena po tuje. Od ene strani se nam zdi to načelo prav naravno, ker se učenci v istem razredu uče latinščine ter v tej nahajajo lastna imena pisana po latinskem kopitu. Pouk v vseh predmetih se bi pač imel vjemati. S tem smo zadeli na načelo, ki pri nas, v našem slovenskem slovstvu še nikakor ni rešeno. Tega rešenja pa nam je treba kot ribi vode. Sapienti sat. Profesor Jesenko je v tej novi knjigi pisal tuja imena po klasični obliki, narečivna imena („appellativa“) pa po domače. Mnogim je s tem zadel pravo, zlasti pa onim, ki bi radi vsa tuja imena fonetično pisali. Stvar je vredna resnega prevdarka — in dobro bi bilo, da bi jo naši jezikoslovci korenito jeli preiskavati; treba nam je, da jo končno doženó. Pri tej pravdi, pri tem raziskovanju se pa naši jezikoslovci ne smejo ozirati le na latinščino in grščino, ampak na razne slovanske jezike,

pa tudi na druge evropske jezike. Le s tako razglednega stališča je mogoče to imenitno prašanje rešiti.

Če omenimo še, da je cena knjigi, ki obsega osem in pol pôle, samó 55 kr., priporočili smo jo dovolj našim bralcem. Ugajala bode gotovo ne le učenem, ampak tudi drugim čitateljem, ki iščejo zgodovinskega pouka ali pa ga znova hočejo oživiti. Knjigo občinstvu priporočamo tem bolj, ker nje spisatelj uže leta in leta neprestano spisuje nam naučne knjige in jih tudi sam zalaga. In to zalaganje šolskih knjig je pri dosedanjih in naših razmerah skoro še večja zasluga nego njih spisovanje.

Abecednik za slovenske šole, sestavil Andrej Praprotnik, nadučitelj in ravnatelj 1. mestni peterorazredni deški ljudski šoli v Ljubljani — imenuje se ravnokar na svetlo prišla šolska knjižica. Ime pisateljevo nam je uže dosti poročila, da je knjižica dobra, ker zajemal je iz lastne priznane bogate skušnje. Bodi tedaj knjižica gorko priporočena vsem slovenskim ljudskim šolam.

Narodne biblioteke prišel je na svetlo v Novem mestu tretji snopič.

Naši dopisi.

Krems na Niže-Avstrijskem 8. maja. — Resnično, komaj se nekoliko oddahnem, ko mi doidejo novine iz moje ljube rojstne dežele. Kajti brez teh novin cepniti bi moral med tukaj izhajajočimi lažnjivimi nemško-židovskimi časopisi. Pač v srečo si moram šteti, da me podpirajo izmed teh rogovilnih liturg naše dušne in v pravem pomenu besede odkritosrčne novine, kakor „Sl. Narod“, „Soča“, „Mir“, „Kres“ in „Ljublj. Zvon“. Zraven teh prikupile so se mi brez prilizovanja naše obrtniške „Novice“. Srce mi od radosti bije, kadar prebiram razna podučila o kmetijstvu v tem res vrlem listu, pisana prav po domače.

Akoravno na trdi nemški deželi, se vendar upam „Novicam“ priporočati, da tudi tukaj imel je poduk potovalni učitelj za sadjorejo g. Julij Jablanzy pretečeni mesec. Udeležili so se sleherni narodni učitelji tega šolskega okraja. Poduk g. Jablanzy-ja trajal je celih osem dni, obstoječ v sajenji, požlahtnenji, obrezovanji, presanji in snaženji dreves, dopoludne teoretično, popoldne praktično. Konečno dobil je vsaki teh učiteljev mnogovrstnih žlahtnih drevesec in spričevalo udeleževanja tega nauka. Tudi imajo tukajšni vinorejci šolo za vinorejo. Uče se njih fantje pozimi v šolskem poslopju teoretično a spomladi praktično zunaj na lepem vinorejskem vrtu (Weinbauschulgarten). V tem vrtu vidijo se različna obdelovanja vinogradov. Tu so grede zasejanih zrn, tam posajene rogaši, zopet dalje presajene stare trte, da zamorejo vnovič poganjati, posajene so prav globoko. Zagledaš tudi razne brajde ali kolce prepeljane z debelim dratom, da se manj kolcev porabi.

Razna so podzidovanja vinogradov, kakor tudi razne like vinskih hramov i. d. Vinograde tukaj ljudje jako težavno obdelujejo, ker leže po silno strmih gričih, ne po dobri poti, ampak po stezah čez skalovje nosijo potrebni gnoj do svojih vinogradov. V jeseni si marsikdo napolni svojo klet, prodá pa večinoma v trgatvi drožje (tako imenovani „maiš“) kupcem, katerim je večina denar dolžna. Proda se taki „maiš“ za 3 do 5 gld. staro vedro. Staro vino se prodaja tukaj po 8, 9 in 12 gld. Večina se prepelje na Gornje-Avstrijsko, tudi na Ogersko, ako je tam slabo obrodilo. Ob bregu Donave pri postajah parobroda prevožnega društva leži v jeseni sodov na tisoč veder vina namenjenega za prevožnjo na razne kraje gornjega Avstrijskega. Tukaj je sicer težavno pridelovanje — toda v denar gre vse. Želim, da bi se tudi

na našem Belokranjskem napravile boljše ceste, najboljše železnica, da bi se tudi tam blago ložje v denar spravljalo.

M. Jakšev.

Gorica 13. maja. Malokatero leto smo tako težko pričakovali gorkega vremena, kakor ravno letos. Pa saj tudi ni čudo, ako pomislimo, da smo imeli vlani vso jesen slabo vreme, kjer ni mogel ubogi kmetič prav nič dobre otave pod streho spraviti. Ravno zavoljo tega je tudi tako veliko pomanjkanje za seno, posebno pa po naših tominskih hribih. Po dolgi suhi burji smo vendar dobili gorak dež, po katerem so se vse trave, detelje, kakor tudi ozimina in jara žita zeló naglo opomogla ter so detelje uže za silo za košnjo.

S češnjami smo letos Goričani tudi za cel mesec zadej za prejšnjimi leti. Kakor zdaj kaže, jih bode obilo, tudi družega sadja, ako nas še kaka slaba ura ne obiše, kar se nam ubogim kmetom zeló rado dogaja.

Kakor sem iz gotovega vira slišal, je minuli teden gosp. dr. Lorenz, ministerjalni svetovalec in referent v kmetijskem ministerstvu, obiskal in ogledoval tukajšnje c. kr. svilorejno poskuševališče, kakor tudi deželno kmetijsko šolo. Na tej ogledal je natanko vso krasno novo poslopje, ki mu je bilo prav všeč. Potlej je ogledal vso živino in vinski klet, kjer mu je bila izmed vseh raznih vin najboljše všeč brdska rebulja. Vesel je bil posebno tudi krasnega polja, nogradov in obširne sadne drevesnice. Pri ogledovanji šole se je posebno zanimal za teoretični in praktični poduk. V to šolo zdaj hodi čez 40 učencev, kar mu je posebno ugajalo, ker je goriška deželica mala in se more iz tega sklepati, da je šola na pravi podlagi urejena in da ima pri ljudstvu popolno zaupanje. Učiteljskemu osebju je pa za trud posebno pohvalo izrekel ter ga spodbujal, da naj tudi zanaprej tako vspešno deluje.

Dne 12. t. m. so bile tudi na tej šoli polletne prekušnje, koje so se, kakor po navadi, jako dobro vršile.

Dne 6. t. m. je bila, kakor po navadi, v Dornbergu vinorejska razstava, ki je jako dober vspeh pokazala, akoravno je bila vlani jako slaba vinska letina. Letos je izvoljen temu društvu predsednikom vodja g. Povše, v katerega imamo vsi zaupanje, ter bode gotovo pod njegovim strokovnjaškim vodstvom še v prihodnjic boljše vspehe pokazalo. Moja pohlevna želja bi bila tudi ta, da bi to društvo izvolilo tako pravila preurediti, da bi se imenovalo „Vipavsko vinorejsko društvo“ s sedežem v Dornbergu, ker je Dornberg tudi v pravem pomenu središče goriške-vipavske doline. Na ta način bi se lahko družbinski udje od 40 na 400 glav pomnožili, kar bi bilo velikanskega pomena za to društvo *)

Iz Gorice 14. maja. (Izv. dop.) Razmerno hladno in dežja smo imeli tudi ta mesec doslej obilo; lepe dneve imamo pa vsaj za Binkošti. Spomlad se je tudi pri nas zakasnila; toliko lepše se kaže, da bomo imeli v obče dobro letino. Otroci in stariši so se posebno včera in danes razodevajo, da ni „kolačev“, ker ni birme, in birma je izostala, ker nimamo še višega duhovnega pastirja. Pravijo pa, da škofa novega kmalo dobimo; tudi hočejo nekateri z razlogi trditi, kdo da pride. O kaki spremembi v naslovu naše škofije se tukaj pa še zmenijo ne. Nadškofija ostane tedaj pri nas, kakor doslej, in mislite si

*) Lepa hvala za Vaš trud in zaupanje! Vredništvu „Novic“ so Vaši spisi ravno tako ljubi, kakor bralcem koristni. Samo to Vam bodi tu povedano, da se je med tem, kar sva v G. bila skupaj, marsikaj premenilo. Vendar je vse eno, če pošiljate meni ali pa vredništvu. Gosp. P. pozdrav in naj se on tudi kaj spomni svojega iskrenega prijatelja. Zakaj molči tako dolgo? Ali se mu je pero posušilo? Naj se vendar še kaj oglasi!

J. A.

lahko, da Lahi bi bili rajši Trstu, nego Ljubljani privoščili nadškofa. Želje, v Ljubljani izražene, so Lahi po svojih listih z zasmehovanjem in prav zaničljivo zavračali. Nekateri tukajšnji Slovenci so svoje separatistično mnenje izrazili, gotovo bolj iz bojazni, da bi se Slovincem primorskim še slabše ne godilo, in se jim torej nikakor ne more gola sebičnost ali omejenost političnega obzorja jemati v poštev. Prva želja in skrb naj Slovincem prek in prek ostane, da dobijo vredne naslednike Slomšek, Wolfu, Dobrili, kakor želi tudi zadnji „Brencelj“, potem vse neprijetne razlike z lahka ugrešimo za ta del. — Čast. g. dr. Jos. Gabrielčič postal je pravi vodja osrednjega semenišča v Gorici. Na njegovo mesto kot špiritual je imenovan č. g. And. Jordan, bivši knezoškofijski tajnik. — Gosp. Tomaž Quantschnigg (izgovarjaj: Klančnik) pride iz Trsta na tukajšnji pripravljalni razred, kjer „dramsajo“ dečke v nemščini, da jim je mogoče prestopiti na srednje šole, katere, kakor je videti, ostanejo pri nas še na dalje popolnem nemške. Tolažba je za nas prav po ceni; saj so tudi uradi, kjer ne nemški, pa italijanski, in motili bi se pri Vas, ko bi menili, da naši odvetniki podučujejo ljudstvo, naj zahteva od njih snutek tožbá v slovenščini, dasi isti odvetniki dobro vedó, da n. pr. vsaj okrajna sodnija goriška sprejemlje in rešuje slovenske vloge. Izjemno dela samo par odvetnikov, pa še ta par je bolj mlačen v tem pogledu. Drugače snujejo pri nas v Gorici za vse slovensko ljudstvo vse tožbe in vloge v sladki italijanščini. — Italijanski duh se v našem mestu vedno bolj širi; to se razvidi tudi iz mlačnosti naših „konservativnih“ meščanov, ki se kar zganajo ne zdaj ob mestnih dopolnilnih volitvah v starešinstvo. Polovičarskim značajem, kakoršnih je le preveliko med meščani, ni verovati, in človek je prisiljen misliti, da na zunaj se prištevajo „starim“, na tihem pa se veselje, da „liberalni“ element gospoduje, kakor njemu drago, če tudi mestu v obče na veliko škodo. Slovenci pa od leta do leta več zakrivijo, da gledajo od strani ta laški svetu slovenskemu predobro znani „liberalizem“ in „konservativizem.“ V poslednjem jih pa vsaj nekaj tiči, ki čutijo, da jim gre za kožo, drugače bi ne opominjali po imenu Slovencev, naj bi se tudi oni brigali za volitve v mestno starešinstvo. „L'Eco del Littorale“, ki navadno mnogo zamolči o „liberalnem“ gibanju, začinja spoznavati, da gospodje „liberalci“ tudi katoliški stvari in njenim zastopnikom niso prijazni; zato kliče Slovence na pomoč v mestni zastop. Tega klica bi „poklicani“ Slovenci ne imeli preslišati! — Ena stran italijanskega „liberalizma“ se kaže v demonstracijah proti Avstriji, in takega duha se je že našla neke vrste mladina v Gorici.

V goriškem gledišči so se take demonstracije pred par tedni več večerov ponavljale, in ker je nekaj mladenčev demonstrantom s sikanjem nasprotovalo, je bilo prišlo nekega večera pred glediščem do tepeža. Policija je kopico „liberalnih“ fantalinov na 14, 8, 4 dni zaprla; rekurirali so na namestnijo tržaško, in še celó mestni župan je bil šel prosit za „nadepolne“; pa uslišan ni bil, kazen se jim je znižala po največ za 2 ali 1 dan. Proti Slovincem je pa laški „liberalizem“ uže star in se kaže celó v tem, da slovenskih napisov nad štacunami ne more trpeti in strahuje celó one trafikante, ki so v živahnih ulicah in ki bi se drznili „slovenske časnike“ na okna na prodaj postavljati. To ne sme biti, drugače lahončiči ne pridejo na dotična mesta po smodke. Te dni se je vendar pokazal trgovec, ki si je pridel poleg nemškega in italijanskega napisa tudi slovenske besede: „Izdelovalnica dežnikov“. Radovedni smo, ali mu table ne oskruniyo. Taka je v Gorici, velik del tudi zarad — slovenske podedovane mlačnosti!

Prem dné 6. maja. (*Javna zahvala in drugo.*) — Tukajšnja šolska občina ima zopet štiri nove, miloblage dobrotnike v svojo šolsko kroniko zabilježene; ti-le so:

a.) Gosp. Ernest Kramar, deželni potovalni učitelj kmetijstva, v Ljubljani, kateri je bil dné 15. svečana t. l. od dotičnih knjig sledeče komade za tukajšnjo šolsko bukvarnico podaril:

1. Dr. Jan. Bleiweisovi „Nauk o umni živinoreji.“
2. J. Zalokarjevo „Umno kmetovanje in gospodarstvo.“
3. V. Schleicher-jeve „Živali kmetijstvu in gozdarstvu koristne.“ 4. L. Porentovi-vi „Novi kranjski panj.“ 5. A. Piskar-jevi „Navod za pridelovanje lanu in prediva.“

b.) Dné 4. marca t. l. preskrbel in brezplačno podaril je blagi gospod Anton Žnidaršič, posestnik, trgovec in c. kr. pošte opravnik tukaj 6 dekagramov hruševih pešek za setev na šolskem vrtu.

c.) Visoka c. kr. deželna vlada kranjska rešila je z odlokom dné 31. marca t. l., šte. 1587, prošnjo podpisane od dné 11. februarja t. l. s tem, da mu je iz c. kr. osrednje drevesnice „pod Rožnikom“ brezplačno nakazala 10.000 količkov raznih pletarskih vrb za nasad po tukajšnji šolski občini.

Ti količki, preskrbljeni in poslani po slavnem c. k. deželnem gozdnem nadzorništvu kranjskem, dospeli so le-sem dné 18. aprila t. l. v popolno dobrem in nepoškodovanem stanu, obstoječi iz šibic po dva in tri kose (60 do 90 cm. dolgosti) skupaj, kar je podpisanemu bilo pravo sredstvo dejanskega pouka „o pripravljanji“ taistih za nasad.

d.) Dné 23. aprila t. l. podaril je brezplačno gosp. grof Henrik Attems od sv. Petra pri Gradcu, predsednik društva „avstrijskih pomologov“ itd., 13 vrst jabolčnih in 11 vrst hruševih cepičev najboljših in najzlahtnejših sort.

Vsi ti imenovani dobrotniki doprinesli so s svojimi darovi prav veliko in mnogo k boljšemu napredku v gospodarskem obziru tukajšnjega prebivalstva, ako do brotljivo Bog zraven tudi svoj blagoslov milostno podeli in dá, kar vse skupaj bode o svojem času tudi na sedaj tužni gmotni položaj gotovo s prav dobrem vspehom upljivalo.

Vsem skupaj naj bode s tem presrčna zahvala javno z željo izrečena, da se hočejo tudi v prihodnje našega revnega in obožanega kraja v svoji blagodušnosti do brotno spominjati! Bog plačaj blaga dejanja tisočkratno!

Malega in velikega zimskega pedica (cvétne in listne zavijavke) gosenci začele so se že zadnje dni preteklega meseca iz svojih jajčič valit. Dosedaj bilo je majevo vreme tej nesnagi izredno ugodno za razvoj. Bog daj skoraj lepih, jasnih in toplih dni, da se sadno drevje urno in brzo razcvete, za kar je že prav dobro pripravljeno; če bode še nekoliko dni deževje, bode zopet ta mrčes mnogo sadja v cvetji, kakor tudi listja v popkih pokončal.

Zadosta velik in dobro ureden šolski vrt je prava duša kmetijskega pouka na ljudskih šolah ne le za mladino, temveč tudi za odrasčene. To prevažno zadevo imel je gotovo tudi naš slavni c. k. okrajni šolski svet v Postojni pred očmi, kateri je z dopisom dné 7. t. m., šte. 452, med drugim zaukazal, da morajo vsi oni krajni šolski sveti po okrajih, kodar šole še do sedaj vrtov nimajo, za to skrbeti, da se v ta namen potrebni, primerni in pripravi prostori v teku leta preskrbé in zagotovijo. Prav tako! Le sama suha teorija brez dejanskega pouka je povsod prava duhomorna potrata draga časa, katera sama na sebi nikoli ne pripelje do zaželjenega vspeha in cilja za javno življenje.

O šolskih vrtih, ako mi bode čas dopuščal in če ne bodem častitih čitateljev preveč dolgočasil, morda

kmalo na drugem mestu v „Novicah“ nekoliko besedic spregovorim.

Včeraj okolo 10 ure predpoludnevom nastal bil je tukaj in v okolici strašen piš, pred katerim so zopet slamnate in opeknate strehe veliko škode trpele; otokel in otresel je pa ob enem tudi raz sadno drevje prav mnogo se razvijajočega cvetja in cvetnih popkov. Zopet škoda!

Sloveči vremenski prerok Mathieu de la Drôme, kateri jo je uže — sosebnost v preteklih mesecih — prav dobro pogodil in zadel, prerokuje izvzemši prve dni, za celi ta mesec jako ugodno vreme noter do 5. dné meseca junija t. l. Bog ga skoraj usliši!

Gledé pravilnega nasada vrb bili so letos tukaj marljivi in odlični gospodje: Anton Žgur, župnik; Andrej Frank, župan, in pa Janez Renko, prvi občinski svetovalec.

Ako Bog hoče, bodo se letos podarjene in posajene vrbe prav dobro obnesle, ker jim je vreme sedaj popolnoma ugodno in so bile le-sem še čisto otrpnjene dosepele, kar pa lansko leto ni bilo; lanske bile so se — na količke zvezane — uže med potjo v zaboji nekoliko (sosebnost one v sredi zaboja) med vlažnim mahom in slamo ogrele, ter so bile uže v tem stanu precéj koreniničnih nastavkov pognale, s čemur zgubile so ob enem tudi precejšno mero rodivne moči. A pozneje škodovala bila jim je pa tudi več ali manj na nasadih dolgotrajna poletna suša tako, da jih je nekoliko, ko so uže po 2 decimetra dolge poganjke bile naredile, pod zlo prišlo.

Letos se nam tega ni bati.

Okmetovalo se je do sedaj tukaj po večem vse; le kaj malega je na polji še vrediti.

Med malimi otroci pričele so se zopet prikazovati nekoliko (otroške) bolezni.

Sploh je pa sedaj tukaj zdravstveno stanje med ljudmi, hvala Bogu, prav dobro.

Za živinsko pičo bila je in je še ljudem prav trda. Velika škoda za ono seno, katero se iz teh krajev vsako leto v Trst in Reko v lastno škodo prodaja! Bog!

Sv. Vid nad Cerknico. — 30. aprila zvečer ob pol desetih je začela tukaj neka hiša goreti, in ker so uže vsi spali, so še le začutili in zaslišali pokanje ognja, ko je uže plamen v streho segal. Hitro so kar razpravljani z otroci ven hiteli in ljudi na pomagaje klicali. V treh urah je zgorela hiša z vsem, kar je notri bilo, in skedenj; še obleke si niso mogli rešiti. Gospodinja se je tudi tako hudo po životu opekla, da bo težko obstala. Kako je ogenj nastal, se ne vé prav natanko, vendar se sodi, da je v kuhnji kak žark ognja med neke žaklje padel, ki je bilo 7 tisuč žlic v njih; en čas je tlelo, potem pa so se žlice vnele, ker so najprej zgorele. Dobro je še bilo, da ni bilo velike sape in da je ravno dež zeló lál, sicer bi bila drugače lahko vsa vas vpepeljena. Gospodinje in dekle! bodite pred to nevarnostjo vsaj zmiraj zadosti previdne in pazljive! Ker je zdaj ta nesrečni gospodar ob vse in tudi zavarovan ni bil, se ponižno obrne do usmiljenih src, da eden ali drugi naravnost na njegovo ime: Anton Bregar-ja pri Sv. Vidu nad Cerknico kak sold po poštni nakaznici poslati blagovoli. Vsem dobrotnikom se prav prisrčno naprej zahvaljuje, katerim Bog stotero povrni.

Iz Ljubljane. (*Nadvojvodica Štefanija*), katera se je preteklo soboto preselila z nadvojvodo cesarjevičem Rudolfom v Laksenburg, — je, kakor se uradno naznanja, pri najboljšem zdravju, — in radostni pričakujejo vsi avstrijski narodi vesele družinske dogodbe v cesarski družini, ki se zdaj odločno napoveduje za mesec avgust tekočega leta.

— (Deželni zbor kranjski razpuščen je s cesarskim patentom od dne 11. maja t. l. — z dostavkom, da se imajo nove volitve takoj razpisati.) Vsled te zdavnej zaželjene cesarske naredbe razglašja gospod c. k. deželni predsednik Winkler naredbo, s katero se za deželni zbor vojvodine kranjske v smislu §§ 19., 20. in 21. deželnega volilnega reda razpisujejo splošne volitve ter se odločuje za volitev

kmetijskim občinam dan 9. julija 1883,
za mesta in trge pa za trgovinsko zbornico
dan 12. junija, in
za véliko posestvo dan 15. junija 1883.

Volilci in stari zaupniki naroda! — na noge tedaj, glejte pred vsem, da se izvolijo povsod za volilne može samo zanesljivi narodnjaki, zanesljivi poštenjaki, — ob enem pa se nemudoma snidite vsacega okraja zaupni može in posvetujte se zarad kandidatov, posebno tam, kjer je treba premembe, — tako da se bodo volitve sijajno izvršile za naš narod, da se bodo vsi izvoljenci složno zbrali krog zmagonosne zastave: „vse za vero, dom, cesarja!“ — tako da se po šestletnem nenaravnem zastopanju naše slovenske dežele zastopanje zopet povrne — domačinom — narodnjakom, v blagor dežele, v blagor in slavo države!

— (G. vitez *Schneid*), bivši državni poslanec za ljubljansko mesto, vrnil se je pretekli teden na Dunaj in se gredé tje mudil nekaj časa v Ljubljani. Radostni smo se prepričali, da je zopet dobrega zdravja in nadjamo se, da mu zdravje ostane trdno in da ga kmalu zopet vidimo v javnem delovanju.

— (Za razstavo goveje živine, kmetijskih strojev in pridelkov) delajo se obširne priprave in obeta se prav zanimiva. Le število govedi moralo bo biti izbrano in omejeno, ker ima živinska razstava trajati tri dni, in ni mogoče za večje število pripraviti pokritih prostorov. — Kmetijskih strojev obljubljenih je za razstavo prav zanimivih, n. pr. kazati in skušati se ima pinja, v kateri se iz frišnega mleka napravlja v 20 minutah najokusnejše surovo maslo, — tudi vino, pivo, žganje, sir, klobase, salami imajo se razkazavati in prodajati za poskušnjo. — Več o tem razglas kmetijske družbe v današnjem listu „Novic“.

— (Močvirski odbor) zboroval je včeraj v prostorih kmetijske družbe. Na dnevnem redu bila je poleg družih točk: volitev razsodnika za rešenje tirjatve gosp. Podhajske-ga za višje plačilo zarad večjih del pri izdelovanju načrta.

— (Današnja „Laibacher Zeitung“) objavlja imenik vélikih posestnikov za prihodnje volitve v deželni zbor Kranjski; obrok za pritožbe zoper imenik teče 14 dni od današnjega dne.

— (Mestni zbor ljubljanski) zboroval je včeraj popoldne. Župan pozdravil je novoizvoljene ter izrekel zahvalo odstopivšim. — V tajni seji obravnavalo se je o več dopisih zarad svečanosti pri prihodu cesarjevem.

(Okrajni sodnik kočevski) g. W. Ho ke umrl je zadnje dni, kakor poroča „L. Ztg.“

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Z vseh krajev države dohajajo izrazi radosti o veseli dogodbi katero pričakuje družina cesarska meseca avg. t. l.

Ob enem z razpustom deželnega zbora kranjskega sklicujejo se v uradni „Wiener-Zeitung“ v zborovanje sledeči deželni zbori: nižeavstrijski za 21. dan maja, solnograški, štajarski in šleski za 28. dan maja, tirolski za 4. dan, bukovinski za 20. dan in dalmatinski za 25. dan meseca junija, goriški in istrski pa za 16. dan avgusta. O českem deželnem zboru pa trdi „Montags-Revue“, da je zdaj za gotovo sklenjen razpust njegov.

Nikica, knez črnogorski, došel je dne 14. t. m. grede v Moskvo na Dunaj in je gost cesarjev, ki se je ravno ta dan vrnil z Bavarskega. Dne 18. ali 19. pa nadaljuje knez potovanje proti Moskvi.

Ruska. — Dne 22. t. m. bode slovesen vhod carjev v Moskvo, kronanje bode dne 27. t. m. in dne 10. d. m. vrne se car zopet v Petrovgrad.

Laška. — „Moniteur de Rome“ trdi, da je bilo iz Vatikana odposlano zelo imenitno in odločno pisanje do irskih škofov. Pariskemu listu telegrafira se o tej zadevi z Rima, da je papež pisal vsem irskemu škofom zelo odločna pisma, v katerih duhovščini prepoveduje vdeleževati se političnih shodov, in zbirk za agitacije, ter jim priporoča vdanega govorjenja nasproti oblastnijam. Msgn. Vanutelli odpelje se danes v Moskvo kot zastopnik papežev. — Knez bolgarski prišel je preteklo nedeljo v Milan, od koder nadaljuje potovanje na Nemško.

Francoska. — Binkoštno nedeljo podnevi prišli so tatovi v Prestot-ovo prodajalnico biserov v galeriji kraljeve palače, so umorili služabnika prodajalnice, ki jih je zasačil pri tatvini, ter so vkradli diamantov v vrednosti 45.000 Frankov. — Govorica, da bi bil grof Saint-Vallier imenovan za poslanika na Dunaji, se uradno preklicuje.

Nemška. — Veliko se razgovarjajo tukajšnji politični krogi o tem, da je pretekli ponedeljek po obedu imel zastopnik francoski Waddington z nemškim cesarjem zelo živahen razgovor, in da je cesar očitvidno odlikoval; enako odličen sprejem imel je Waddington pri knezu Bismarku. Na zadnje bo vendar še res, da se tudi Francoska pridruži mirovni zvezi evropejski.

Angleška. — Na kaledonski železnici pri Lockerby zadela sta se ponedeljek večer dva vlaka tako hudó, da je vlak za osebe ves razdrobljen, 7 oseb mrtvih, več ranjenih.

Pogovori vredništva. Gospod J. Z. v P. p. Rib. Za zidanje peči, v katerih se ima apno žgati, priporoča se nam Tom. Potreben v Zagorji pri Savi. Najboljse pa bo, ako se sami potrudite v Zagorje, kjer imajo 10 takih apnenic s premogom kurjenih.

Žitna cena

v Ljubljani 5. maja 1883.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 64 kr. — banaške 8 gold. 48 kr. — turšice 5 gold. 40 kr. — soršice 6 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 71 kr. — ajde 4 gold. 39 kr. — ovsa 3 gold. 25 kr. — Krompir 3 gold. 21 kr. 100 kilogramov.